

Huvudman

Sundsvalls kommun
sundsvalls.kommun@sundsvall.se

Beslut

Datum 2025-01-16

Dnr SI 2024:7888

Sida 1 (21)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kyrkmöns skola i Sundsvalls kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sundsvalls kommun att senast den **9 april 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd, disciplinära åtgärder, kränkande behandling, undervisning under ledning av lärare samt extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sundsvalls kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sundsvalls kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den **9 april 2025** informera samtliga lärare och övrig personal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § samt 3 kap. 7 § skollagen).
2. Rektorn ska se till att starta utredningar avseende eleverna 31–35 samt 43:s behov av särskilt stöd (se elevförteckning, aktbilaga 8). Inkom med en redogörelse för vilket datum en utredning har startats för respektive elev (3 kap. 7 § skollagen).
3. För varje utredning om särskilt stöd som avslutas innan den **2 april 2025**, ska rektorn för skolenheten eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Inkom med skolenhetens två senaste beslut om åtgärdsprogram. Redovisa särskilt beslut om

åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram efter utredning om särskilt stöd för elev 4 (3 kap. 9 § skollagen).

4. Rektorn ska säkerställa att utredningar om behov av särskilt stöd genomförs innan särskilda stödåtgärder vidtas. Inkom med den utredning som ligger till grund för beslut om särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram för var och en av eleverna 3, 38 och 42 om eleverna är föremål för särskilt stöd vid tidpunkten för huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
5. Se till att beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram innehåller en överklagandehänvisning, samt att elevens vårdnadshavare delges beslut. Rektorn ska inkomma med skolenhetens två senaste beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram (3 kap. 9 § samt 28 kap. 16 § skollagen).

Disciplinära åtgärder

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den **9 april 2025** informera rektorn om skollagens reglering kring disciplinära åtgärder i form av avstängning. I denna del ingår att informera om skyldigheten att fatta formella beslut om avstängning. Besluten ska innehålla en klagande motivering, en överklagandehänvisning och uppfylla övriga formkrav. Eleven och elevens vårdnadshavare ska beredas tillfälle att yttra sig innan rektorn fattar beslutet om avstängning. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats, tillsammans med information om hur elever som stängts av erbjuds kompensation för den undervisning de missat på grund av avstängningen (5 kap. 6, 14 och 24 §§, 28 kap. 9 §, 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen samt 31 och 32 §§ förvaltningslagen (2017:900)).

Kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den **9 april 2025** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring anmälningsskyldighet vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats och information om hur många anmälningar om kränkande behandling som inkommit till rektorn respektive huvudmannen under perioden **16 januari 2025–2 april 2025** (2 kap. 34 § och 6 kap. 10 § skollagen).

Undervisning under ledning av lärare

1. Se till att undervisningen som ges till eleverna i den särskilda undervisningsgruppen, kallad Lyan, bedrivs under ledning av

lärare. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för hur de elever som får undervisning i den särskilda undervisningsgruppen ges undervisning under ledning av lärare. Redovisningen ska innehålla uppgifter om vilka lärare som leder undervisningen, vilka ämnen eleverna får undervisning i samt på vilket sätt undervisning bedrivs (1 kap. 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)).

Extra studietid

1. Huvudmannen ska se till att elever i årskurs 4–6 erbjuds att delta i undervisning i form av extra studietid om minst två timmar per vecka, under eller i direkt anslutning till skoldagen. Huvudmannen ska inkomma med dokumentation där det framgår när och i vilken omfattning undervisningen ges. Redovisningen ska även omfatta uppgifter om vem som ansvarar för planering och genomförande av undervisningen. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (10 kap. 5a § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sundsvalls kommun en anmärkning avseende brister rörande extra anpassningar. Sundsvalls kommun ska senast den **9 april 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garantin för tidiga stödinsatser samt skolplikt och rätt till utbildning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7888) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2024 inlett en tillsyn av Kyrkmons skola i Sundsvalls kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kyrkmons skola följer gällande bestämmelser om undervisning under ledning av lärare, skolplikt och rätt till utbildning, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, disciplinära åtgärder, extra studietid samt kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan samt med rektorn och den biträdande rektorn mellan den 12 november 2024 och den 21 november 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat verksamhetens plan mot kränkande behandling samt utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram för fem elever. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror i den elevförteckning (aktbilaga 8) som myndigheten sammanställt. Elevförteckningen har kommunicerats med huvudmannen.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

De intervjuade lärarna uppger att skolan har en rutin för att anmäla utredningsbehov av särskilt stöd. Lärarna uppger att när de ska anmäla utredningsbehov av särskilt stöd för en elev så skickar de in en blankett till

ett veckovis återkommande elevhälsomöte. Enligt lärarna fattar elevhälsan och rektorn därefter ett beslut om huruvida en utredning om elevens behov av särskilt stöd ska inledas. Elevhälsan skickar sedan ut ett kartläggningsmaterial till lärarna som de ska fylla i och skicka tillbaka till elevhälsan. Även elevhälsan uppger att en kartläggning påbörjas när en anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd har gjorts. Elevhälsan uppger att elev, lärare och vårdnadshavare deltar i kartläggningen.

Rektorn beskriver i intervju att det efter en kartläggning kan bli aktuellt med ytterligare utredningsåtgärder såsom observation av speciallärare eller psykolog. Därefter görs en samlad bedömning av elevens behov. Rektorn anser att rutinen för att anmäla utredningsbehov av särskilt stöd fungerar bra men att den eventuellt inte är särskilt tydlig för lärarna. Rektorn berättar att det är rektorn som beslutar om en utredning om behovet av särskilt stöd ska starta eller inte.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorer framkommer att skolan fattar beslut om åtgärdsprogram såväl som beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Det är rektorn som fattar besluten. Under en lärarintervju uppger en lärare att elevers vårdnadshavare får hem beslutet om åtgärdsprogram när åtgärdsprogrammet är klart. Lärare uppger även att vårdnadshavare involveras under utredningen. På fråga om vårdnadshavare ges information om att beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram går att överklaga säger elevhälsan att den informationen ges via telefon. Av intervju med rektorn uppger rektorn att hen inte tror att vårdnadshavare får ta del av formella beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram, vilket även den biträdande rektorn håller med om.

Intervjuade lärare och elevhälsorepresentanter uppger att både pedagogiska och sociala svårigheter kan leda till att det startas en utredning om behov av särskilt stöd. Rektorn uppger därtill att elever som upprepat utsätter andra för kränkande behandling kan medföra att en utredning om behov av särskilt stöd inleds.

Följande information har framkommit om enskilda elever:

Elev 3

Elever och lärare uppger att eleven har ett upprepat ordningsstörande beteende och svårigheter i skolsituationen. Lärare uppger att eleven riskerar att inte nå kriterier för kunskaper. En lärare berättar att eleven slutar en timme tidigare och har musik när övriga klassen har svenska. Lärare uppger att eleven borde ha ett åtgärdsprogram. Representanter för elevhälsan uppger att utredningsbehov av särskilt stöd inte anmälts för eleven. Elevhälsan bekräftar att eleven har musik när övriga klassen har svenska men uppger att det är en "anpassning". Rektorn är osäker på om

utredningsbehov anmälts för eleven men uppger att lösningen med musiken är en "tillfällig extra anpassning". Eleven saknar åtgärdsprogram.

Elev 4

Elever och lärare uppger att eleven upprepat stör eller uppträder olämpligt. Lärare uppger att eleven har svårigheter i skolsituationen och borde ha ett åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger att en utredning genomfördes vårterminen 2024 som visat att eleven är i behov av särskilt stöd. Eleven har både sociala och inlärningsmässiga svårigheter enligt elevhälsan. Eleven saknar åtgärdsprogram.

Elev 31–35 samt 43

I intervju med lärare framkommer att eleverna 31–35 samt 43 riskerar att trots extra anpassningar inte nå kriterier för kunskaper och betygskriterier för årskurs 6. Utredningsbehov av särskilt stöd är inte anmält för någon av eleverna.

Elev 38 och 42

Av intervju med rektorerna framkommer att bland annat eleverna 38 och 42 erhåller undervisning i särskild undervisningsgrupp. Av inkommen handling framkommer att eleverna saknar åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd

och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Om det särskilda stödet för en elev i till exempel grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild tillämpas bland annat 31 och 32 §§ förvaltningslagen. Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

Av 31 § förvaltningslagen framgår att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar bland annat dagen för beslut, vad beslutet innehåller och vem eller vilka som har fattat beslutet.

Av 32 § förvaltningslagen framgår att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

I förarbetena till skollagen anges att en utredning om särskilt stöd ibland kan göras snabbt och enkelt, medan det i andra fall kan behövas en mer omfattande utredning. Någon tidsgräns för hur lång tid en utredning får ta kan därför inte anges. Huvudprincipen måste dock vara att det ska ske

skyndsamt, så att eleven får det stöd hon eller han behöver så fort som möjligt (prop. 2009/10:165 s. 291).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det på Kyrkmöns skola finns brister i arbetet med att anmäla och utreda elever i behov av särskilt stöd samt i arbetet med åtgärdsprogram.

Av utredningen framkommer att eleverna 31–35 samt 43 trots extra anpassningar riskerar att inte nå betygskriterierna för årskurs 6. Det faktum att undervisande lärare har identifierat att ovan nämnda elever riskerar att inte uppnå betygskriterierna utan att eleverna har anmälts för utredningsbehov av särskilt stöd utgör enligt Skolinspektionens bedömning en brist.

Skolinspektionen konstaterar även att det finns elever som erhåller särskilt stöd utan att åtgärdsprogram har upprättats. Såvitt får förstås saknas även underliggande utredningar om behovet av särskilt stöd för dessa elever. Att elever erhåller särskilda stödinsatser trots avsaknad av åtgärdsprogram och underliggande utredningar utgör en brist. Detta gäller i vart fall elev 3, 38 och 42. Enligt Skolinspektionens bedömning har elev 3 en stödåtgärd som förefaller vara anpassad studiegång och eleverna 38 och 42 erhåller delar av sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. Ingen av dessa elever har beslut om åtgärdsprogram. Av uttalande från elevhälsan har en utredning om behov av särskilt stöd genomförts för elev 4. Eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd men det saknas beslut om åtgärdsprogram för eleven, vilket utgör en brist.

Då särskilda stödåtgärder är ingripande åtgärder som kan ha stor betydelse för elevers framtida skolgång är det viktigt att sådana åtgärder alltid föregås av en utredning av elevens behov av särskilt stöd samt att det därefter fattas ett formellt beslut. Detta gäller inte minst när särskilt stöd ges i form av anpassad studiegång. Att en elev inte deltar fullt ut i de ämnen som eleven ska erhålla undervisning i kan innebära att eleven inte når godkända betyg i ämnet eller ämnena i fråga.

Skolinspektionens utredning visar även att elevers vårdnadshavare inte delges beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Av intervju med elevhälsan samt av huvudmannens yttrande framgår att vårdnadshavare får information om att beslut som fattats om att inte upprätta åtgärdsprogram är överklagningsbara. Vårdnadshavarna får dock inte ta del av de formella besluten, vilket är en brist.

Sammantaget finns flera brister när det kommer till dokumentation och kommunikation kring särskilt stöd, åtgärdsprogram och beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Bristerna medför att huvudmannen inte lever

upp till kraven på beslut i skollagen och förvaltningslagen samt att viktiga rättssäkerhetsaspekter åsidosätts.

Disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever framkommer att vårdnadshavare ibland behöver hämta sitt barn på skolan om en allvarligare incident har inträffat, trots att skoldagen inte är slut. Detta bekräftas i intervju med lärare som uppger att vårdnadshavare ombeds hämta sitt barn när det agerat på ett sätt som utgjort en fara för andra elever. Det har åtminstone varit fallet för elev 6. Lärare uppger att det är uttalat att personal ska ringa till vårdnadshavare och be dem hämta sitt barn om något allvarligt har inträffat. Lärarna uppger att åtgärden utgör en avstängning av eleven för resterande delen av skoldagen. Lärarna uppskattar att det har inträffat vid två till tre tillfällen under hösten att vårdnadshavare har tvingats hämta sina barn trots att skoldagen inte är slut.

Även rektorn bekräftar att det har hänt att vårdnadshavare uppmanats hämta sitt barn innan skoldagen är slut. Rektorn uppger att skolan ser vikten av att vara konsekvent och ha nolltolerans mot vissa beteenden. På frågan om det handlar om en disciplinär åtgärd i form av en avstängning svarar rektorn att det är en åtgärd för elevens bästa som vidtas för att tillförsäkra andra elever trygghet och studiero. Rektorn uppger även att det handlar om en "tillfällig disciplinär åtgärd" och att skolan inte fattar några skriftliga beslut om åtgärden. Rektorn uppger att åtgärden har vidtagits "vid enstaka tillfällen" för elev 6. På fråga om elever som stängs av erbjuds kompensation för den undervisning som de går miste om svarar rektorn att eleverna då får med sig arbetsmaterial hem.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 5 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn får besluta att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad.

Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. åtgärder enligt 13 § (tillfällig omplacering utanför den egna

skolenheten) inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och

2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Eleven ska erbjudas kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första eller andra stycket.

Av 5 kap. 16 § skollagen framgår att innan rektorn beslutar om avstängning enligt 14 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig.

Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett beslut om avstängning. Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet.

Av 28 kap. 9 § skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om bland annat avstängning.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att elever på Kyrkmöns skola stängs av, även om det är relativt ovanligt. Utredningen visar att det finns flera brister i skolans sätt att hantera en avstängning.

Skolinspektionens utredning visar att åtminstone en elev har blivit avstängd under delar av dagar i syfte att främja trygghet och studiero för andra elever utan att rektorn fattat ett formellt beslut om åtgärden.

En avstängning är en ingripande åtgärd för den elev som stängs av. Beslut om avstängning är därtill överklagningsbart till allmän förvaltningsdomstol, och underlåtelse fatta formella beslut i ärenden som rör avstängning av en elev medför att såväl skollagens som förvaltningslagens krav på beslut åsidosätts. Det innebär vidare att elevers vårdnadshavare inte ges möjlighet att överklaga beslut och att viktiga rättssäkerhetsaspekter åsidosätts.

En elev som stängs av ska även erbjudas kompensation för den undervisning som eleven går miste om. Undervisning definieras i skollagen som processer som leds av lärare mot mål och som syftar till utveckling och lärande. Att skicka hem arbetsmaterial kan således, enligt Skolinspektionens bedömning, inte anses vara tillräckligt för att kompensera en avstängd elev för utebliven undervisning.

Plan mot kränkande behandling samt åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Planen mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av innevarande samt föregående läsårs plan mot kränkande behandling. Av dokumentationen framgår bland annat att huvudmannen har genomfört en kartläggning av risker utifrån resultatet på den senast genomförda trygghetsenkäten. I innevarande läsårs plan återfinns en utvärdering av de insatser som har genomförts, en handlingsplan med mål och åtgärder samt rutiner för akuta situationer.

De flesta eleverna uppger att de känner till skolans plan mot kränkande behandling men uppger samtidigt att de inte har fått vara med och påverka innehållet i planen eller att de inte vet om de har varit med. Flera av de intervjuade eleverna uppger dock att de har svarat på enkäter som handlar om trygghet och studiero.

Av intervjuer med lärare framkommer att planen mot kränkande behandling revideras med utgångspunkt i föregående års plan, samt att elever involveras genom att de svarar på enkäter om trygghet. En lärargrupp uppger att eleverna även involveras genom gruppstärkande aktiviteter och värderingsövningar på mentorstiden. Annat förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling som lärarna tar upp i intervjuerna är värdegrundsarbete som bakas in i vardagen och undervisningen, fadderverksamhet, trivseldagar samt samarbetsövningar för eleverna i mellanstadiet.

Åtgärder mot kränkande behandling

Samtliga intervjuade elever uppger att fult språkbruk är vanligt förekommande på skolan. Flera elever uppger även att våld och fysiska kränkningar är frekvent förekommande. Eleverna ger vid intervjuerna specifika exempel på våldsamma situationer som förekommit. En elev berättar om en incident som utspelade sig veckan före höstlovet och som involverade elev 5. Elev 5 ska enligt den intervjuade eleven ha hamnat i bråk och kastat en stol mot en annan elev. En annan elev uppgav vid intervjun att eleverna 4 och 6 hamnade i slagsmål innan höstlovet. På fråga om rektorn känner till dessa incidenter svarar rektorn att hen har hört talas om incidenten som involverar elev 5. Rektorn är osäker på om händelsen är anmäld som kränkande behandling. Incidenten som involverar eleverna 4 och 6 känner varken rektorn eller den biträdande rektorn till.

När lärare uppmärksammar kränkningar uppger eleverna att lärarna agerar genom att ingripa i den pågående situationen. Flera elever säger att lärare ringer hem till elever som har varit inblandade i kränkningar eller som har sagt något fult.

Även lärarna uppger att när kränkande behandling uppmärksammas så sker samtal med de inblandade eleverna samt hemringning till berörda vårdnadshavare. När kränkningar konstateras uppger lärarna att de ska göra en anmälan i det digitala systemet. En upprättad anmälan skickas till rektorn. Samtliga intervjuade lärare uppger dock att alla kränkningar inte anmäls. En lärargrupp säger att anmälningar borde ske i större utsträckning men att det inte hinns med. En annan lärargrupp säger att lärarna får sålla i vilka incidenter de anmäler. Flera intervjuade lärare uppger att skolans arbete med att följa upp och återkoppla kring kränkningar som anmäls brister. En lärare uppger till exempel att läraren aldrig har varit med om att det skett en uppföljning medan en annan lärare säger att lärarna inte får någon återkoppling på anmälda händelser. Läraren säger att lärarna "gör en anmälan men sedan hör de inget mer".

Även elevhälsorepresentanterna uppger att lärarna inte har tid att anmäla alla kränkningsincidenter som sker på skolan. När det kommer till att följa upp kränkningsincidenter som anmäls uppger elevhälsan att det sker från fall till fall.

Av intervju med rektorn och den biträdande rektorn framkommer att rektorn uppmanar lärare att anmäla kränkande behandling, men att personalen inte anmäler fall i tillräcklig utsträckning. Rektorn tror att anmälningar prioriteras bort bland annat på grund av tidsbrist. Rektorn uppger vidare att det system som skolan, och hela Sundsvalls kommun, använder sig av gör det svårt att återkoppla till lärare som har genomfört en kränkingsanmälan. Enligt rektorn finns det inte "någon självklar rutin för hur återkoppling ska ske". Det kan därför hända att lärare som har genomfört en anmälan inte får någon återkoppling alls. Enligt rektorn kopplas skolans "Nolltoleranssteam" in kring vissa anmälda kränkningar, men inte alla. I de fall där teamet kopplas in sker enligt rektorn en dialog med lärare och vårdnadshavare.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att

påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 2 § i förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att det på Kyrkmons skola finns brister i arbetet med att motverka kränkande behandling mellan elever. Av utredningen framgår att samtliga fall av kränkande behandling inte anmäls till rektorn vilket utgör en brist. Skolinspektionen vill framhålla att funktionen med att anmäla kränkningar inte enbart syftar till att utreda vem som eventuellt blivit utsatt för kränkande behandling och vilka åtgärder som krävs i den enskilda situationen. Funktionen medför även att huvudmannen, som har det yttersta ansvaret i arbetet med att motverka kränkande behandling, kan få syn på strukturella problem med till exempel trygghet och studiero. Anmälningar till huvudmannen kan därför vara ett sätt att synliggöra för huvudmannen om det finns ett behov att styra om resurser för att komma till rätta med situationen.

Av intervjuer med både lärare och rektorer framkommer även att uppföljning och återkoppling i vissa fall uteblir vid en anmälan om kränkande behandling. Det riskerar att medföra att händelser inte utreds i tillräcklig omfattning eller att skäligen åtgärder inte vidtas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Detta utgör enligt Skolinspektionens bedömning en brist. I skolans arbete för att förebygga kränkande behandling ingår att följa upp och utvärdera vidtagna åtgärder för att motverka kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionen bedömer att Sundsvalls kommun inte har brutit mot bestämmelserna när det kommer till övriga delar av det förebyggande

arbetet för att motverka kränkande behandling. Av genomförda intervjuer framkommer att skolan bland annat genomför gruppstärkande aktiviteter, fadderverksamhet, värdegrundsarbete och elevenkäter. Skolan upprättar även en plan mot kränkande behandling som utgår från föregående års plan. Därtill är eleverna delaktiga i framtagandet av planen mot kränkande behandling genom elevenkäter.

Undervisning under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

En lärare uppger att fyra elever i årskurs 2 har hela eller delar av sin undervisning i en särskild undervisningsgrupp på skolan som kallas för "Lyan". Enligt läraren är det resurspersoner som inte är anställda som lärare som bedriver undervisningen i gruppen. Läraren uppger dock att det är lärare som planerar undervisningen som genomförs i den särskilda undervisningsgruppen. En annan lärare som undervisar elever i årskurs 2 uppger att lärare inte alltid ger instruktioner till eleverna i den särskilda undervisningsgruppen, men att personalen som bedriver undervisningen kommer till lärarna om de har funderingar över något.

Rektorn uppger att personalen som är stationerad i den särskilda undervisningsgruppen består av fritidspersonal. Rektorn uppger att det är ordinarie lärare i årskurs 2 som sköter den pedagogiska planeringen. Den biträdande rektorn uppger samtidigt att skolan arbetar för att få till samplanering mellan lärarna och fritidspersonalen men att samplaneringen i nuläget inte är schemalagd utan sker "över axeln". Rektorn tillägger att skolan organisatoriskt inte har lyckats avsätta tid för planering mellan lärare och fritidspersonal. Rektorn uppger vidare att för två elever i den särskilda undervisningsgruppen så är det fritidspersonalen som går igenom nya områden som eleverna ska jobba med.

Huvudmannen har i svar på utsänd kommunikering uppgett att det är uttalat att ansvarig klasslärare ska ansvara för planeringen till sina elever i Lyan.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att undervisning är processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av förarbetena till skollagen framgår att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares

ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261). Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (prop. 2013/14:112, s. 47).

Av 5 kap. 2 § skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever som har sin huvudsakliga undervisning i den särskilda undervisningsgruppen inte kan anses ges undervisning under ledning av lärare. Skolinspektionens utredning visar att det finns brister när det kommer till möjligheten till samplanering mellan lärarna som ansvarar för undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen och personalen som utför undervisningen. Skolinspektionens utredning visar vidare att det är fritidspersonal som går igenom nya områden för eleverna som har sin huvudsakliga undervisning i den särskilda undervisningsgruppen.

Läraren är den enskilt viktigaste faktorn för att eleverna vid en skola ska nå goda resultat. Att det finns elever på skolan som inte ges undervisning av lärare är en brist som försvårar för de eleverna att nå målen för utbildningen och att utvecklas så långt som möjligt.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med både elever och lärare framkommer att elever i årskurs 4–6 inte erbjuds extra studietid. Lärarna uppger att anledningen till att extra studietid inte erbjuds är att det på skolan råder bristande tillgång till personal.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5a § skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Av förarbetena framgår bland annat att den extra studietiden är undervisning som syftar till att elever ska få hjälp med läxor och annat skolarbete, och på det sättet ta igen, befästa och fördjupa sina ämneskunskaper. Verksamheten kan också ge eleverna tillfälle att utveckla och använda olika inlärningsstrategier samt planera, genomföra och utvärdera sitt eget lärande (prop. 2021/22:111 s. 15–16).

Av förarbetena framgår även att det är gynnsamt för elever och fördelaktigt om verksamheten kan stadiindelns och den extra studietiden bör vara schemalagd och ges kontinuerligt. Det framgår vidare att huvudmän och skolor bör arbeta för att särskilt motivera de elever som har störst behov av att delta i studietiden. Det grundläggande syftet är att höja kunskapsresultaten och bidra till ökad likvärdighet, särskilt i fråga om att kompensera för elevers olika förutsättningar vilket lägger ett särskilt ansvar på huvudmän och skolor i arbetet med att uppmuntra till deltagande (prop. 2021/22:111 s. 19).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att elever i årskurs 4–6 inte erbjuds extra studietid vilket utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sundsvalls kommuns verksamhet vid Kyrkmons skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd, disciplinära åtgärder, åtgärder mot kränkande behandling, undervisning under ledning av lärare och extra studietid. Det finns därför skäl att förelägga Sundsvalls kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare framkommer att Kyrkmons skola använder sig av extra anpassningar. Exempel på anpassningar som skolan använder sig av är sittkuddar, hörselkåpor, egen plats i klassrummet, inläsningstjänst, förenklat material, egen dator, överenskommelser om bensträckare och

bildstöd. Det är undervisande lärare som ansvarar för att elever ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

En extra anpassning som nämns av såväl elever, lärare, elevhälsopersonal och rektor är "Flexen" eller "Flexgruppen". Av intervju med elever framkommer att vissa elever kan vistas i Flexen om de behöver extra hjälp eller har svårt i ett ämne. Av intervju med lärare samt av intervju med personal i elevhälsan framkommer att det är skolans speciallärare som ansvarar för undervisning i Flexgruppen samt att elever vistas där under begränsade perioder. En lärare uppger att elever kan vistas i Flexen mellan fem veckor och flera månader.

En intervjuad lärare säger att alla elever inte får plats i Flexgruppen och en annan lärare uppger att eleverna på skolan som är i behov av extra anpassningar alltid får någon form av anpassningar men att de inte alltid får rätt anpassningar. I en intervju med en annan lärargrupp uppger en lärare att extra anpassningar som kräver utrustning finns att tillgå, men att extra anpassningar i form av personella resurser inte finns. Av intervju med lärare samt av intervju med elevhälsan framkommer vidare att skolan under höstterminen har saknat en speciallärare i matematik.

Av intervju med lärare framkommer vidare att det på skolan finns flera elever i lågstadiet som, utifrån resultaten på bedömningsstöden som ingår i garantin för tidiga stödinsatser, riskerar att inte nå målen i ämnena svenska och matematik. Representanterna ur elevhälsan uppger under intervjun att elever som har uppmärksammats inom ramen för garantin för tidiga stödinsatser oftast ges extra anpassningar på gruppnivå. Insatser kan dock även ges till enskilda individer. Representanten med speciallärarkompetens anser att bemanningen inom elevhälsan är tillräcklig för att eleverna skyndsamt ska ges insatser.

Av intervjun med elevhälsan framkommer dock att elev 12 och elev 21 inte erhållit stöd i flexgruppen i ämnet matematik utifrån resultaten på bedömningsstödet som skolan genomförde under vårterminen 2024, trots att eleverna har uppmärksammats ha behov av det. Huvudmannen har i sitt yttrande uppgett att elev 12 har fått stöd av mentorn under lektionstid, att speciallärare har haft samtal med elevens vårdnadshavare samt att specialpedagogisk insats som extra anpassning är inplanerat direkt efter jullovet.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggingsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att

uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Kyrkmons skola. Av utredningen framgår att elever på skolan ges extra anpassningar. Det framkommer dock att lärare upplever att de inte alltid har förutsättningar att ge elever i behov de extra anpassningar som eleverna är i behov av. Det framkommer att det finns elever som bedömts vara i behov av stöd av speciallärare men som fått vänta på stödåtgärden på grund av att det under höstterminen 2024 saknats tillräckliga resurser inom elevhälsan. Att elever inte skyndsamt ges extra anpassningar utifrån konstaterade behov utgör enligt Skolinspektionens bedömning en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Sundsvalls kommuns verksamhet vid Kyrkmons skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar. Utredningen visar att dock att endast ett fåtal elever inte skyndsamt ges de extra anpassningar som de bedömts vara i behov av. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Sundsvalls kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare framgår att Kyrkmons skola använder Skolverkets kartläggningsmaterial i förskoleklass. Vidare framkommer av intervjuer med lärarna att de nationella bedömningsstöden i svenska, svenska som andraspråk och matematik används under både höst- och vårterminen i årskurs 1 samt att nationella prov i ämnena genomförs i årskurs 3.

Av intervju med representanterna i elevhälsan framgår att lärare och speciallärare tillsammans genomför en särskild bedömning av elevernas

resultat på kartläggningsmaterialen, bedömningsstöden och de nationella proven och att de går igenom anpassningar på grupp- och individnivå för eleverna.

Av intervjuer med lärare framgår att överlämningar sker mellan förskoleklass och årskurs 1 samt mellan årskurs 3 och årskurs 4. Vid överlämningarna går lärarna bland annat igenom resultatet av kartläggningsmaterialen i förskoleklass, bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3 samt vilka eventuella anpassningar som eleverna har.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 4 § skollagen framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och lågstadiet om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt 4 kap. 4 a § skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 §, vid planering av stöd som anges i 5 § när det upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik i förskoleklassen eller lågstadiet samt vid uppföljning enligt 4 b §.

Enligt 4 kap. 4 b § skollagen ska det i slutet av lågstadiet i grundskolan genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Av 8 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) och 3 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande (SKOLFS 2019:16) framgår att Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande ska användas vid avstämningstillfällen under höstterminen i förskoleklassen.

Av 9 kap. 22 b § skolförordningen och 3 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årkurs 1 (SKOLFS 2016:66) framgår att bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling samt taluppfattning ska användas vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen i årskurs 1.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Sundsvalls kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller garantin för tidiga stödinsatser. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolplikt och rätt till utbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att Kyrkmons skola har rutiner för att uppmärksamma och utreda frånvaro. Intervjuade lärare uppger att lärarna kontaktar elevens vårdnadshavare när de uppmärksammar att en elev har oanmäld frånvaro.

Elevhälsorepresentanterna uppger att frånvaro utreds i tre steg där steg 1 är kontakt med vårdnadshavare. Steg 2, vilket är en kartläggning av orsaker till frånvaro, sker genom en blankett som klasslärare sammanställer och som elevhälsan är behjälplig med. Steg 3 innebär en fördjupad kartläggning som handlar om elevens hem- och skolsituation. Elevhälsorepresentanterna uppger även att frånvaro kan medföra att en utredning om behov av särskilt stöd inleds.

Rektorn uppger att elevfrånvaro anmäls till rektorn enligt rutinen för utredning om frånvaro. Enligt rektorn sker anmälan till rektorn vid steg 2 i "frånvarotrappan". I samband med steg 2 anmäls elevens frånvaro även till huvudmannen. Rektorn berättar även att det finns ett fjärde steg som kan aktualiseras vid fortsatt frånvaro trots de åtgärder som redan vidtagits vid de tidigare stegen. Steg 4 innebär att skolan gör en anmälan om frånvaron till socialtjänsten och till huvudmannen som avgör hur ärendet ska hanteras vidare.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 17 § skollagen framgår att en elev i bland annat grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i bland annat grundskolan uteblir utan giltigt skäl ska rektorn se till att elevens

vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande.

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är en fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Sundsvalls kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller skolplikt och rätt till utbildning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Rebecka Rasmuson.

Utredaren Oskar Holst har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Ylva Ohlsson medverkat.